

ת"פ 66550/07/19 - מדינת ישראל, המאשימה נגד א.ח., הנאשם

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 66550-07-19 מדינת ישראל נ' ח'(עציר)

בפני כבוד השופטת רונית בש
בעניין: מדינת ישראל - המאשימה
נגד
א.ח. (עציר) - הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן (א/1), בביצוע עבירה של הצתה, לפי סעיף 448(א) סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). כאן יובהר כי כתב האישום תוקן מכוח הסכמת הצדדים, ולפיה לאחר התיקון המוסכם של כתב האישום יודה הנאשם בעובדותיו, וזאת מבלי שגובשה הסכמה לעניין העונש.

כתב האישום המתוקן

2. הנאשם הוא בנו של ת.ח. (להלן: המתלונן) והם מתגוררים, יחד עם אמו של הנאשם, ע.ח. (להלן: ע') ושתי אחיותיו, ה.ח. ונ.ח. (להלן: ה' ו-נ'), בהתאמה, בקומה הראשונה בבניין בדרך אאאא, אאאאא (להלן: הבית). הבית מצוי בבעלות המתלונן ואשתו. הבניין בן 5 קומות ובו דירות.

בתאריך 16/7/19 בשעה 15:15, או בסמוך לכך, שהה המתלונן בבית ושכב על ספה בסלון. באותו מועד, שהו ע', ה' ונ' בבית, בחדר פנימי, ויחד עמן שהתה גם חברתן, ר.מ.. במועד המתואר לעיל, או סמוך לכך, נטל הנאשם מחדרו צנצנת המכילה נוזל אתנול, ניגש לסלון הבית, שפך את הנוזל סמוך לספה עליה שכב המתלונן ושילח אש במזיד בבית, בכך שהצית את הצנצנת ואת הנוזל באמצעות מצת, כל זאת במטרה לפגוע בבטחת דרי הסביבה. מיד לאחר מכן נמלט הנאשם מהבית. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נשרף הבית ונגרמו לבית ולדירות נוספות בבניין הנזקים, כמפורט להלן:

א. בבית-הרהיטים בסלון נשרפו כליל, חלון אלומיניום בסלון הותך, תריסים נמסו, הטיח נפל מעל מוקד הדלקה בסלון, המזגן נפל, נגרמו נזקים כבדים מאד למטבח הצמוד לסלון ונגרמו נזקי פיח בכל חלל הדירה.

ב. בקומה השנייה, בביתו של נ.ב., נגרמו נזקי חריכה למזגן, תריסים, חלונות, בגדים, חשמל בסלון וכן

נגרמו נזקי פיח בחלל הדירה.

ג. בקומה השלישית, בביתה של ט.ג., נגרמו נזקי חריכה לתריסים, חלון הסלון נסדק ונגרמו נזקי פיח בחלל הדירה.

ד. בקומה הרביעית, בביתו של מ.נ., נגרמו נזקי חריכה למזגן, תריסים, חלונות, חשמל בסלון ונגרמו נזקי פיח בחלל הדירה.

ה. בקומה החמישית, בביתו של י.א.כ., נגרמו נזקי חריכה לתריסים, למזגן, ולחשמל בסלון ונגרמו נזקי פיח בחלל הדירה.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נפגע המתלונן משאיפת עשן ופונה לבית החולים כשהוא סובל מכאבי ראש, מבלבול ולא מתמצא במקום או בזמן. המתלונן אושפז בבית החולים להשגחה ושחרר ביום 17/7/19. כמו כן, כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נפגעו משאיפת עשן שכניו של הנאשם - י.ע., ס.ע., ע.ע., ג.ג., ה.נ., ח.א.כ. וי.א.כ. ופוננו לבית החולים.

תסקיר שירות המבחן

3. תסקיר שירות המבחן שהוגש ביום 30/10/19 אודות הנאשם מלמד כי הלה בן 29, רווק, עבד ב-13 השנים האחרונות כטבח במספר מקומות, עד לחודש יוני 2018, אז עבר תאונת דרכים קשה בעטיה הפסיק לעבוד. הנאשם שיתף כי תאונת הדרכים קרתה נוכח ניסיון אובדני שביצע, זאת על רקע קשיים רבים עימם הוא מתמודד במישור המשפחתי וחוסר האונים שחש בעקבות קשייו. הנאשם הוסיף כי כיום הוא מצר על מעשיו ושולל כל כוונה לפגוע בעצמו. עוד מסר הנאשם כי בגיל 16 החל לשתול אלכוהול ולעשן מריחואנה, אולם בגיל 26, על רקע התקרבותו לדת, הפסיק לחלוטין לשתות אלכוהול ולעשן, ללא סיוע של גורמי טיפול.

עוד מלמד התסקיר על הקונסטלציה המשפחתית המורכבת בה גדל הנאשם על רקע התמכרותו של האב לסמים והתנהגותו האלימה כלפי בני המשפחה לאורך השנים. הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו וביטא חרטה וצער בפני שירות המבחן. מדבריו עולה כי בתקופה שבין תאונת הדרכים הנ"ל ועד לביצוע העבירה, חלה החמרה במערכת היחסים שלו עם אביו, אשר באה לידי ביטוי בגילויי אלימות מצד האב כלפי הנאשם עת שהיה מוגבל וחלש, וזאת על רקע תסכולו של האב מכך שהנאשם לא היה מסוגל לתרום לפרנסת המשפחה. הנאשם סיפר לשירות המבחן כי ביום העבירה חש תחושות של כעס, תסכול וחוסר אונים נוכח מערכת היחסים עם אביו ופעל על מנת להרתיע ולהפחיד את אביו. עוד לדבריו, טרם הצתת האש הוא וידא כי לתושבי הבית יכולת מילוט ללא פגע מהבית. הנאשם הוסיף וציין, כי מיד לאחר ביצוע העבירה, הוא פנה למשטרה ודיווח על מעשיו. לגרסתו, הוא לא תיאר כי הנזק שייגרם יהיה כה חמור.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מגלה אמפתיה כלפי הנפגעים וכי כיום הוא מבטא תובנה למעשיו והתנהלותו ומגלה רצון לערוך שינוי בדפוסי התנהגותו. בבואו להעריך את הסיכון להישנות עבירות, ציין שירות המבחן את הסביבה הקשה בה חי הנאשם, אשר אינה מהווה גורם תמיכה עבורו. עוד ציין הקושי של הנאשם להתמודד עם קשיים באופן מותאם עד למצב בו הוא עלול להתנהג באופן אלים כלפי עצמו וכלפי בני משפחתו. מנגד, שירות המבחן התרשם, מתפקודו של הנאשם, הלוקח אחריות מלאה על מעשיו ומביע מוטיבציה להשתלב בטיפול, וכן מיכולת הביטוי שלו ומעברו הפלילי הנקי, כמו גם מהיעדר דפוסים עברייניים באישיותו. עוד התרשם שירות המבחן, כי ההליכים המשפטיים חידדו עבור הנאשם את הצורך בעריכת שינוי. לפיכך, שירות המבחן סבור, כי קיים סיכון נמוך וברמת חומרה בינונית להישנות עבירות דומות מצדו של הנאשם בעתיד. עוד ציין, כי שילובו של הנאשם בטיפול עשוי לצמצם את הסיכון לחזרה על התנהגות פורצת גבולו מצדו.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מבין את המחויבות להליך הטיפולי. בסיכומו של דבר, ממליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך 24 חודשים ולהטיל עליו ענישה בדמות מאסר בעבודות שירות, בצד עונש של מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננים.

ראיות הצדדים לעונש וטיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה הגיש דיסק ובו תמונות המתעדות את הנזקים שנגרמו לדירות בבניין כתוצאה מההצתה והמדברות בעד עצמן (ט/1) וכן הגיש את טיעוניו לעונש בכתב (ט/2). במסגרת טיעוניו לעונש הפנה ב"כ המאשימה לעובדות כתב האישום המתוקן, תוך שהתייחס לחומרת עבירת ההצתה העלולה לפגוע בחיי אדם, בשלום הציבור וברכושו ולגרום למפגע סביבתי. עוד ציין ב"כ המאשימה כי שריפות שנגרמו בשנים האחרונות הביאו לתוצאות טרגיות - לקיפוח חיי אדם ולנזקים עצומים למבנים רבים. הודגש כי במקרה זה הוצתה האש בבניין מגורים בו נכחו אנשים רבים ורק בנס לא נגרמו פגיעות קשות בנפש מעבר לנזק הרב לרכוש.

לאחר שהפנה ב"כ המאשימה לפסיקה, המתייחסת לחומרת עבירת ההצתה ושב וציין את הנזקים שנגרמו כתוצאה ממעשי הנאשם, ציין ב"כ המאשימה כי במקרה שבפנינו לא קדם תכנון מוקדם של המעשים ואף לא ברורות הסיבות שהובילו להן. ב"כ המאשימה הפנה לשורת פסקי דין

לצורך המחשת עמדת המאשימה לעונש וטען כי מתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין עונש של 3 - 6 שנות מאסר בפועל.

בסיכומו של דבר, ובהינתן עברו הנקי של הנאשם והודאתו בהזדמנות הראשונה, כמו גם האמור בתסקיר בעניינו, ביקשה המאשימה להשית על הנאשם עונש ברף התחתון של מתחם העונש ההולם הנ"ל לצד עונש של מאסר מותנה ארוך ומשמעותי ופיצוי כספי למתלוננים.

5. אביו של הנאשם, המתלונן, העיד, במסגרת הראיות לעונש מטעם ההגנה. לדבריו, הנאשם הוא בן טוב ובחור עובד ואחראי שחווה תאונת דרכים קשה ולאחריה ישב בחדרו שנה שלמה מבלי לדבר עם אף אחד. לדברי האב, הוא

אינו יודע מה הביא לביצוע העבירה ע"י הנאשם, אולם הוא סולח לו וכך כל בני המשפחה, המצויים עמו בקשר טלפוני יום יומי. אביו של הנאשם סיפר כי הנאשם מצטער על מעשיו וכי הבית תוקן ושב לקדמותו. בסיכומו של דבר, ביקש אביו של הנאשם מבית המשפט להתחשב בנאשם ולא להשית עליו עונש של מאסר.

6. הסנגור, בטיעונו לעונש, הדגיש את הודאת הנאשם כבר בחקירתו במשטרה, תוך שציין כי הנאשם רץ לתחנת המשטרה על מנת להתוודות על מעשיו מיד בתום האירוע. עוד טען הסנגור, כי עברו של הנאשם נקי וכי תסקיר שירות המבחן בעניינו הוא מאוד חיובי וממליץ על טיפול בנאשם. הסנגור הוסיף וטען כי "תאונת הדרכים" תרמה למצבו הנפשי של הנאשם עובר לאירוע. הסנגור הגיש אסופת פסיקה מטעם הגנה (נע/1) וטען כי מנעד הענישה בעבירות ההצתה הוא רחב מאוד. לשיטת הסנגור, הרף התחתון של מתחם העונש ההולם מתחיל ב-6 חודשי מאסר בפועל בעבודות שירות.

לטענת הסנגור, מעשהו של הנאשם היה סוג של "צעקה לעזרה" שלא בדרך הנכונה. עוד לדבריו, יש לזקוף לטובת הנאשם את עמדת המתלונן - אביו, וכן את העובדה שהוא שוהה במעצר ממושך וקשה (מיום 16/7/19). הסנגור ביקש לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם נוכח מכלול השיקולים הנ"ל, לרבות האמור בתסקיר, ולהסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם שהינו בחור צעיר ולחילופין להשית עליו ענישה בדרך של עבודות שירות, כמומלץ בתסקיר, או מאסר בפועל לתקופה קצרה.

7. הנאשם, בדבריו בפני בית המשפט, הביע חרטה וצער על מעשיו כמו גם תקווה להשתחרר מהכלא ולהשתקם.

דיון והכרעה

8. תיקון 113 לחוק העונשין מתווה את העיקרון המנחה את ביהמ"ש בבואו לגזור דינו של נאשם, שהינו, לפי סעיף 40ב לחוק העונשין, עיקרון ההלימה, לפיו צריך להתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. יחס זה מבטא, למעשה, את עיקרון הגמול (ראו: ע.פ. 1523/10 פלוני נ' מדינת ישראל, 18/4/12). סעיף 40ג לחוק העונשין קובע, כי על ביהמ"ש לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, בהתאם לעיקרון המנחה הנ"ל. לשם כך, יתחשב ביהמ"ש בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הכלולות בסעיף 40ט לחוק העונשין.

9. על בית המשפט, בשלב הראשון של יישום תיקון 113 לחוק העונשין, לבדוק האם העבירות בהן הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים. במקרה דנן עסקינן באירוע אחד ועל כך אין חולק, ובגינו ייקבע בהמשך מתחם העונש ההולם.

10. במסגרת בחינת הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירת ההצתה ע"י הנאשם, אציין את השמירה על ערך החיים ושלמות גופו של אדם, כמו גם שלווה וביטחון האישי ולכך אוסיף את השמירה על רכוש ועל ביטחון הציבור. עבירת ההצתה היא מהחמורות שבספר החוקים בהינתן הפוטנציאל ההרסני הגלום בה, וזאת נוכח הסכנה הטמונה בהצתה לגופו ולרכושו של אדם. עבירת ההצתה מעבירה מסר עברייני ואלים לא רק כלפי המתלונן הספציפי אלא כלפי כלל הציבור, שכן היא מטילה אימה ופחד ופוגעת בתחושת הביטחון האישי של הציבור (ראו: ע"פ 50/74/10 מרדאווי נ' מ"י, 19.9.2012; וכן ע"פ 4311/12 סורי נ' מ"י, 8.11.12 (להלן: עניין סורי)). חומרת הפגיעה בערכים הנ"ל מצויה בענייננו במדרג יחסית גבוה נוכח הנזקים הנרחבים לרכוש שנגרמו לדירת המתלונן וליתר הדירות בבניין (ראו: הדיסק ט/1), נוכח הפגיעה בגוף שהסבה ההצתה למתלונן ולדיירים נוספים שנפגעו, כאמור, משאיפת עשן ונוכח פוטנציאל הנזק הטמון בעבירת הצתה של בית מגורים. כאן אציין כי הצתת הבית המצוי בבניין מגורים עלולה הייתה, חלילה, להביא לקיפוד חיי אדם ולמרבה המזל לא נגרמו במקרה שבפנינו נזקי גוף חמורים יותר למתלונן שנפגע משאיפת עשן ואך אושפז להשגחה בבית חולים ולחלק מדרי הבניין שנפגעו אף הם משאיפת עשן, פונו לבית חולים ולא אושפזו.

11. בית המשפט העליון עמד, בשורה של פסקי דין על חומרתה היתרה של עבירת ההצתה שאת ראשיתה יודעים, אך אין יודעים כיצד תתפשט ומה יהיה היקפה, שהרי מנהגה של האש להתפשט ללא שליטה ולזרות הרס בנקרה בדרכה (ראו: עניין סורי). עוד נקבע בפסיקה כי "ראשיתה [של ההצתה] גפרור ואחריתה עלולה להיות שערי מוות" (ע"פ 3210/06 עמארה נ' מדינת ישראל (18.3.2007)). בית המשפט העליון שב וקבע כי, ככלל, יש להתייחס בחומרה לעבירת ההצתה ולהשית עונשי מאסר לריצוי בפועל על מבצעי העבירה באופן שיבטא את שיקולי הגמול והרתעת הרבים (ראו: ע"פ 3116/13 קבלאן נ' מדינת ישראל (15.10.2013) וכן ע"פ 1846/13 עמאש נ' מדינת ישראל (1.12.2013)). המחוקק, ולא בכדי, העמיד את העונש המרבי לצידה של עבירה ההצתה על 15 שנות מאסר ו-20 שנות מאסר כאשר היא מבוצעת בנסיבות מחמירות, בין היתר כאשר מטרת ההצתה היא פגיעה בבטחת דרי הסביבה, כדוגמת המקרה שבפנינו.

12. עם זאת, לטובת הנאשם, אציין כי לא קדם תכנון שלו למעשה העבירה, כפי שעולה אף מטיעוני המאשימה לעונש. עוד אציין כי הנאשם הצית, כפי הנראה, את בית אביו בהיותו נתון במצב של כעס ותסכול, על רקע מצבו הנפשי הרגיש ומערכת היחסים הקשה והבעייתית באותה עת בינו לבין אביו, כמתואר בתסקירו של שרות המבחן. אולם, מנגד, אל לנו להתעלם מכך שהנאשם הצית את בית אביו עת שבאותו בית שהו האב ובני משפחה נוספים ואף ביתר הדירות בבניין שהו דיירים. כך גם אין לקבל בהבנה את טענת הנאשם בפני שרות המבחן, לפיה לא תיאר לעצמו שיגרום לנזק כה חמור, שכן כל בר-דעת יודע ששליחת אש במקום מגורים עלולה, מעבר לפגיעה רצינית לרכוש, גם להסב נזקי גוף ואף חלילה לגרום למוות.

13. במסגרת סקירת מדיניות הענישה הנהוגה בגין עבירת ההצתה, תובא הפסיקה הבאה:

· בע"פ 1908/13 אזולאי נ' מדינת ישראל (3/7/2014) דובר במערער שהצית שלושה גרביים וזרק אותם בשלושה מוקדים שונים בבית המשפחה, בעת שאחותו ישנה ובבית נוכחים אמו ואחיו, וזאת על רקע ויכוח שנתגלע עם אמו. לאחר מעשה ההצתה הוא נמלט מהבית. אותו מערער הורשע בבית

המשפט המחוזי בעבירה של הצתה, לצד עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים- תקיפת האם ואיומים שהושמעו כלפיה על-ידי המערער מספר שעות עובר לאירוע ההצתה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הולם שנע בין ארבע לשמונה שנות מאסר בפועל לעניין עבירת ההצתה, ומתחם נוסף הנע בין 8 ל-16 חודשי מאסר בפועל בגין העבירות של תקיפה ואיומים. בית המשפט המחוזי השית על אותו מערער עונש של חמש שנות מאסר בגין אירוע ההצתה, תוך שהפעיל עונשי מאסר מותנה ובסיכומו של דבר הושתו באותו תיק 6 שנות מאסר בפועל. בית המשפט העליון מצא להקל בעונשו של המערער ולהעמידו על עונש כולל של 4 שנים ושמונה חודשים, תוך ששינה את מתחם העונש ההולם לגבי עבירת ההצתה והעמידו בטווח שבין שלוש לבין שש שנות מאסר בפועל.

· בע"פ 5960/13 מדינת ישראל נ' דניאל עון (23.4.2014) דובר במי שהצית את מקום עבודתו הקודם בעקבות סכסוך עבודה ובמטרה לפגוע בבני אדם ששהו בו. ראוי להבהיר כי בעניין הנ"ל דובר במי שהורשע, מכוח הודאתו, בנוסף לעבירת ההצתה, גם בעבירה חמורה נוספת של חבלה בכוונה מחמירה. למבנה שהוצת שם נגרם נזק כבד והאנשים, אמנם, הצליחו להימלט, אולם חלקם נפגע משאיפת עשן ואחד פונה לבית החולים. עונשו של אותו משיב שעברו לא היה מכביד הוחמר מעונש של 30 חודשי מאסר בפועל לעונש של 42 חודשי מאסר בפועל.

· בע"פ 1951/14 מקונן נ' מ"י (15.2.15), דחה בית המשפט העליון את ערעור המערער על גזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, אשר השית עליו עונש של מאסר בפועל לתקופה של 30 חודש בגין הרשתות, מכוח הודאתו, בביצוע עבירה של הצתת חנות באמצעות מצית. במקרה הנ"ל קבע בית המשפט המחוזי מתחם עונש הולם, הנע בין שנתיים וחצי לארבע וחצי שנות מאסר בפועל. עוד אציין, כי עברו של המערער הנ"ל, שביצע את העבירה בהיותו בגילופין, היה נקי.

· בת"פ (מחוזי חיפה) 19053-02-15 מדינת ישראל נ' פלוני (24/12/2015) הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בשני אישומים, תוך שהאישום הראשון התייחס לעבירות של הצתה, אישומים ותקיפה בנסיבות מחמירות. המדובר היה בהצתה של דירת המגורים של בני זוג על רקע סכסוך ביניהם, בעת שבת הזוג נכחה בדירה, תוך שימוש בחומר מאיץ. בהתייחס לאישום הראשון, קבע בית המשפט באותו מקרה מתחם שנע בין 30 חודשי מאסר בפועל לבין 60 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם עונש של 42 חודשי מאסר בפועל בגין העבירות מושא האישום הראשון האמור, וזאת לצד עונש נוסף בגין העבירות מושא האישום השני, שאינן נוגעות לענייננו.

· בת"פ (מחוזי נצרת) 42290-10-10 מדינת ישראל נ' מרדכי (28/5/2012) הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בעבירה לפי סעיף 448(א) רישא לחוק העונשין בגין הצתה של דירת עמידר בה התגורר, וזאת תוך גרימת נזקים לאותה דירה ולבניין, בעת ששהו בו דיירים נוספים. לנאשם הנ"ל היה עבר פלילי מכביד, ובית המשפט גזר עליו עונש של 18 חודשי מאסר בפועל לצד עונש של מאסר מותנה.

· בת"פ (מחוזי נצרת) 15315-04-12 מדינת ישראל נ' אלוך (3/6/2012) דובר בנאשם בעל עבר

פלילי של ממש שהורשע, מכוח הודאתו, בביצוע עבירה של הצתה לפי סעיף 448(א) סיפא לחוק העונשין לצד עבירות של הפרת הוראה חוקית ואיומים, והושת עליו עונש של 26 חודשי מאסר בפועל. ראוי לציין כי בתיק הנ"ל גובש הסדר טיעון לפיו תעתור המאשימה לעונש של 30 חודשי מאסר בפועל בנוסף לענישה נלווית, ואילו הסנגור יעתור לפחות מכך. באותו מקרה דובר בהצתת דירה "ציבורית", הנמצאת במבנה שהכיל דירות נוספות, עת שבאותו מבנה שהו דיירים נוספים. כתוצאה מההצתה נשרפה כליל תכולת הדירה בה התגוררה בת זוגו לשעבר של הנאשם ואשר ממנה צווה הנאשם בצו הגנה ע"י בית משפט לענייני משפחה, להתרחק.

14. לאחר ששקלתי את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירת ההצתה בה הורשע הנאשם, את נסיבות ביצוע העבירה ונתתי דעתי למדיניות הענישה הנהוגה, לרבות לפסיקה אליה הפנה כל אחד מהצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין עונש של 24 חודשי מאסר בפועל לבין עונש של 48 חודשי מאסר בפועל.

15. במסגרת סקירת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אציין ראשית את הודאת הנאשם בהזדמנות הראשונה בעובדות כתב האישום המתוקן, אשר חסכה מזמנו היקר של בית המשפט וכן חסכה את העדת מכלול העדים בתיק זה. כאן ראוי להוסיף כי הנאשם הודה כבר בחקירתו בתחנת המשטרה לאחר שמיהר להגיע אליה מיד לאחר האירוע על מנת להודות בביצוע מעשה ההצתה. עוד אזקוף, לטובת הנאשם בן ה-29, את עברו הנקי ללא רבב וכן את נסיבות חייו הקשות, כמתואר בתסקירו של שרות המבחן. לכך אוסיף את עדותו של המתלונן- אביו של הנאשם, אשר סיפר כי הוא סולח לנאשם על המעשים וכן כי הנאשם מתחרט עליהם מאוד.

16. תסקירו של שרות המבחן מלמד, כאמור, כי הנאשם מתחרט, לוקח אחריות מלאה, מגלה אמפתיה כלפי נפגעי העבירה, מבטא תובנה למעשיו והתנהלותו ומגלה רצון לערוך שינוי בדפוסי התנהגותו ואף להשתלב בהליך טיפולי העשוי למזער את הסיכון לביצוע עבירות על-ידו שהינו כיום סיכון נמוך ברמת חומרה בינונית. אי לכך, מומלץ ע"י שרות המבחן להשית על הנאשם ענישה בדמות של מאסר בעבודות שרות, מאסר מותנה, פיצוי לנפגעי העבירה, וזאת לצד צו מבחן למשך 24 חודש. אימוץ המלצתו הנ"ל של שרות המבחן יביא לסטייה לקולה ממתחם העונש ההולם, דבר הניתן עפ"י סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, המקנה שיקול דעת לבית המשפט לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם אם מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם.

17. עם זאת, בסעיף 40ד(ב) נקבע, כהאי לישנא: "היו מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם בעלי חומרה יתרה, לא יחרוג בית המשפט ממתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף קטן (א), אף אם הנאשם השתקם או אם יש סיכוי של ממש שישתקם, אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, לאחר שבית המשפט שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה, ופירט זאת בגזר הדין". במקרה דנן עסקינן במעשה עבירה ובמידת אשם של הנאשם שהינם בעלי חומרה יתרה. ודוקו, הנאשם הצית את דירת משפחתו שנשרפה, תוך שנגרמו לה נזקים קשים וכן ניזוקו דירות נוספות של דיירים שנפלו קרבן למעשי הנאשם על לא כל עוויל בכפם. מעשה ההצתה יכול היה להביא, כאמור, חלילה לקיפוד חיי אדם ובדרך נס לא נפגעו קשה יותר המתלונן שישן בקרבת מוקד ההצתה ויתר הדיירים בבניין. איני מוצאת מקום, לפיכך, לאמץ את המלצת שרות המבחן ולהשית בתיק זה עונש של

מאסר בפועל בעבודות שרות, החורג באופן ניכר לקולה ממתחם העונש ההולם שנקבע לעיל. כידוע, שירות המבחן אמון על אינטרס שיקומו של הנאשם בלבד, ואילו בפני בית המשפט, הגוזר דינו של נאשם, עומדת התמונה הכוללת, לרבות אינטרס הציבור ומכלול שיקולי הענישה. לפיכך, אין בית המשפט, הבוחן את מלוא התמונה ואת כל שיקולי הענישה, מחויב לאמץ את המלצת שרות המבחן בעת גזירת דינו של נאשם (ראו: ע"פ 344/81 מדינת ישראל נ' שחר סגל פ"ד לה(4) 313 (1981); ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני פ"ד נד(3) 685 (2000)). בתיק זה גוברים שיקולי הגמול וההרתעה על פני שיקולי שיקומו של הנאשם, באופן שאינו מצדיק סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם מטעמים הנעוצים בשיקום הנאשם. עם זאת, במכלול הנסיבות לקולה שפורטו לעיל יש כדי להביא לקביעת עונשו של הנאשם בקצהו התחתון של מתחם העונש ההולם, וזאת לצד עונש של מאסר מותנה ופיצוי לטובת נפגעי העבירה. אף שלא ניתנה בתיק זה אומדנה של הנזקים שנגרמו לדירות בבניין, ראוי, לדידי, להיעתר לבקשת המאשימה ולהשית בהליך זה על הנאשם פיצוי כספי לטובתם של בעלי הדירות שנפגעו, וזאת תוך מתן הדעת לכך שמעבר לנזקי הרכוש, נגרמה להם, מטבע הדברים, עגמת נפש רבה. עוד אוסיף כי נפגעי העבירה רשאים, בנוסף, לפעול גם במישור המשפט האזרחי כדי להיפרע מהנאשם על מכלול נזקיהם.

21. בסיכומי של דבר, אני דנה את הנאשם, כדלקמן:

- למאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים, בניכוי ימי מעצרו (מיום 16/7/19).
- למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא, כי הנאשם לא יעבור עבירה לפי סעיף 448 לחוק העונשין או כל עבירת אלימות מסוג פשע לפי החוק הנ"ל, ויורשע בגינה.
- אני מטילה על הנאשם פיצוי בסכום של ₪ 10,000 לטובת כל אחד מדיירי הבניין שדירותיהם ניזוקו, כמפורט בכתב האישום המתוקן (מר נ.ב., הגב' ט.ג., מר מ.ג. ומר י.א.כ.). הפיצוי בסכום הכולל של ₪ 40,000 יופקד ע"י הנאשם עבור הדיירים הנ"ל בקופת בית המשפט תוך 120 יום מהיום.

על המאשימה להמציא תוך 7 ימים במזכירות בית המשפט הודעה בכתב בדבר פרטי נפגעי העבירה הנ"ל לצורך העברת סכומי הפיצוי לידם.

המזכירות תמציא העתק מגזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ג' כסלו, תש"ף, 1 דצמבר 2019, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד גויכמן, ב"כ הנאשם, עו"ד בר זוהר והנאשם שהובא ע"י שב"ס.

